

Drammen kommune
Postboks 7500
3008 DRAMMEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Andreas Røed, 32266614

Vedtak om endring av tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling i Drammenselva i forbindelse med oppføring av midlertidig gang- og sykkelbru

Norconsult har på vegne av Drammen kommune søkt om endring av tillatelse etter forurensningsloven i forbindelse med oppføring av midlertidig gang- og sykkelbru i Drammenselva (2021.0172.T). Søknaden omfatter å avvanne muddermasser på Holmennokken med utslipp til Drammenselva.

Statsforvalteren i Oslo og Viken gir tillatelse til utslipp av rensset vann til Drammenselva fra avvanning av masser på Holmennokken, jf. Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 18 punkt 1. Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker.

Statsforvalteren varsler i tillegg at Drammen kommune skal betale kr. 16 900, - for endringen av tillatelsen. Frist for å gi uttalelse til det varslede vedtaket er 25.10.2021.

Statsforvalteren i Oslo og Viken viser til søknad fra Norconsult AS på vegne av Drammen kommune datert 17. september 2021, samt revidert søknad datert 5. oktober 2021.

Bakgrunn

Statsforvalteren har gitt vedtak om tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling i Drammenselva 3. august 2021. Tillatelsen ble gitt i forbindelse med oppføring av midlertidig gang- og sykkelbru i Drammenselva, som er planlagt brukt ved riving og oppføring av ny bybru i Drammen. Dagens bybru har for liten høyde mellom spor og bru, og i kombinasjon med at dagens bru er i dårlig stand, skal hele bybrua erstattes med ny bybru. På Strømsø siden av brua ligger Drammen stasjon med et sporområde som er utsatt for flom, og skal derfor heves over flomnivå. Før den eksisterende bybrua kan rives og ny bybru skal oppføres, skal det etableres en midlertidig gang- og sykkelbru rett oppstrøms eksisterende bru.

I søknad fra Norconsult 17. september 2021 søkes det om tillatelse etter forurensningsloven til å avvanne muddermasser på Holmennokken med utslipp til Strømsøløpet i Drammenselva. I den opprinnelige søknaden om tillatelse til oppføring av midlertidig gang- og sykkelbru var ikke dette inkludert, og Statsforvalteren vurderte ikke dette utslippet ved behandling av denne søknaden. I den

opprinnelige søknaden var det beskrevet at avvanning skulle skje direkte fra leker, men på bakgrunn av ønske fra entreprenør i prosjektet (NRC), er det nå også Drammen kommunes ønske å avvanne muddermasser fra Holmennokken. Dette vil medføre et direkte punktutslipp til Drammenselva. På bakgrunn av omfanget av utslippet er Statsforvalteren av den oppfatning at utslippet krever en endring av eksisterende tillatelse etter forurensningsloven § 11.

Søknad

Det er allerede etablert et basseng for muddermasser på Holmennokken. Bassenget er bygd opp av kult med tett duk på innsiden. Lasting fra leker til basseng på Holmennokken vil foregå med gravemaskin og hjullaster. Vann fra avvanning vil pumpes fra toppen av bassenget til to renskontainere for sedimentasjon. Kontainerne har tre kamre for sedimentering av partikler. Utslippet til elv vil maksimalt være 8,3 liter/sekund (30 m³). Entreprenør forventer at totalt vannvolum fra avvanningsprosessen vil utgjøre ca. 10-20 % av mudringsvolumet. Dette vil utgjøre ca. 530 – 1060 m³ rensert vann. Etter avvanning er det planlagt å frakte massene i bassenget til godkjent mottak.

Det er påvist TBT i tilstandsklasse V, samt antracen, pyren og sink i tilstandsklasse III i muddermassene som skal avvannes. Utslippsvannet skal slippes til Drammenselva etter rensing. I periodene med utslipp skal vannet prøvetas og analyseres for turbiditet og suspendert stoff. Det søkes om en grenseverdi på 100 mg/l for suspendert stoff. Ved å fjerne partikler i vannet vil konsentrasjonen av miljøgifter reduseres betydelig. Med en grense på 100 mg/l for suspendert stoff vil utslippet til elva totalt for hele perioden utgjøre 53-106 kg suspendert stoff. Det teoretiske totale utslippet av TBT vil være mellom 6,5-13 mg dersom maksimal konsentrasjon påvist i muddermassene benyttes, eller 7,8-3,6 mg ved å bruke gjennomsnittskonsentrasjon.

Median vannføring i Drammenselva er på 300 m³/sek (1 080 000 m³/time). Den sterke strømmen og den store vannføringen forventes å føre til en god innblanding i vannmassene. Avvanningsbassengene er plassert på kote +1,75 på den vestre delen av Holmennokken. Norconsult har vurdert at det er liten risiko for at bassengkantene skal oversvømmes ved eventuelt stormflo. Dette er vurdert på bakgrunn av tall fra Kartverket.

Det er kun søkt om tillatelse til utslipp av vann fra avvanning i en periode på tre måneder. Utslipp fra avvanningsmassene vil skje i mudringsperioden og ytterligere i noen uker videre avhengig av hvor effektiv avvanningen blir. I henhold til detaljregulering for rv. 282 Holmenbrua er det ikke spesifisert noe som er til hinder for et utslipp fra riggområdet på Holmennokken. Dette er avklart med virksomhetsleder for avdeling arealplan i Drammen kommune.

Høring

Statsforvalteren har ikke sendt søknaden om endring av gjeldende tillatelse på høring, da det av tungtveiende samfunnsinteresser haster med å gi tillatelse, jf. forurensningsforskriften § 36-9 andre ledd, bokstav a.

Statsforvalterens vurdering

Ved avgjørelse om endring av tillatelse etter forurensningsloven har Statsforvalteren lagt vekt på de forurensningsmessige ulempene med tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Så fremt utslipp ikke skjer over 3 måneder og krav i tillatelsen overholdes, vurderer Statsforvalteren at det er akseptabelt å gi tillatelse til avvanning av muddermasser på Holmennokken. Statsforvalteren legger stor vekt på at tiltaket med ny gang- og sykkelbru er av samfunnsmessig nytte.

Utslipet fra Holmennokken vil skje i Strømsløpet innenfor for naturtypen Drammenselva-Holmen (BN00083552). Denne naturtypen utgjør Drammenselvas deltaområde og regnes som svært viktig for biologisk mangfold. Deltaområdet er en av de mest artsrike fiskeområdene i Norge, og det er registrert inntil 42 fiskearter i Drammenselva og Drammensfjorden. Det er derfor av nasjonal betydning å bevare fjordbassenget og de nedre delene av Drammenselva som beite-, reproduksjons- og oppvekstområde for fisk. På bakgrunn av dette mener Statsforvalteren det er viktig at det ikke slippes ut vann med høyere konsentrasjon enn 100 mg/l for suspendert stoff. For å sørge for at forurensning ikke spres stiller også Statsforvalteren krav om at det skal gjennomføres turbiditetsmålinger i Drammenselva ved utslipp. Dersom turbiditetsmålere er ute av drift må utslippet stanses. Grenseverdien for turbiditet settes til 10 NTU over referansenivå. Dersom turbiditetsmålinger overskrider 10 NTU over referansenivå utover en periode på 20 minutter skal utslippet stanses til turbiditeten er på et stabilt nivå under grenseverdien.

Utslippsledning fra renseanlegg skal ikke graves ned i sedimentet, men senkes forsiktig på elvebunn med forankring. Det er viktig at ledningen legges langt nok ut i elveløpet for å sikre god innblanding i vannmassene. Statsforvalteren stiller også krav om at det skal etableres en filterløsning på utslippsledning (eksempelvis siltpose) for å redusere mengden partikler som slippes til vassdraget ytterligere. Grenseverdien for suspendert stoff på 100 mg/l gjelder likevel fra renseanlegget. Dersom utslippsvann ikke overholder grenseverdier på 100 mg/l for suspendert stoff, skal det holdes tilbake til det tilfredsstillende grenseverdien. Turbiditet på utslippsvannet skal måles kontinuerlig, og det skal settes akseptkriterier for turbiditet med bakgrunn i grenseverdien for suspendert stoff. Statsforvalteren stiller også krav om at det skal måles på miljøgifter i utslippsvannet.

Vi forutsetter ellers at Drammen kommune har kontroll på sitt utslipp, at renseløsning fungerer som forutsatt, og at renskravene overholdes til enhver tid.

Konklusjon

Vi har vurdert søknaden om endring, og lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Statsforvalteren endrer på bakgrunn av dette tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling i Drammenselva i forbindelse med oppføring av midlertidig gang- og sykkelbru. Det forutsettes at tiltaket gjennomføres i samsvar med vilkårene i tillatelsen og forurensningsregelverket for øvrig.

Vedtak om endring av tillatelse etter forurensningsloven

Statsforvalteren endrer tillatelse etter forurensningsloven i forbindelse med oppføring av midlertidig gang- og sykkelbru i Drammenselva (2021.0172.T).

Hjemmel for vedtaket er forurensningsloven § 18 punkt 1.

Ved avgjørelse i saken har Statsforvalteren lagt vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Vi viser til endring av vilkår i vedlagte tillatelser.

Klagegang

Vedtaket kan påklages av Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Oslo og Viken. Klagen må inneholde opplysninger om hva som påklages, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Parter i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Varsel om gebyr

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for endring av tillatelser etter forurensningsloven, jf. forurensningsforskriften § 39-3. Vi varsler derfor følgende vedtak: Drammen kommune skal betale kr. 16 900,- i gebyr for endring av tillatelsen. Dette tilsvarer gebyrsats 7 i forurensningsforskriften § 39-4.

Saksgang for varslede vedtak

Statsforvalteren forhåndsvarsler vedtaket etter forvaltningsloven § 16. Hvis Drammen kommune mener vi forhåndsvarsler gebyret på feil grunnlag, eller at det er flere opplysninger som skal legges til grunn før vi fatter vedtaket, ber vi om at melding sendes til Statsforvalteren. Hvis det ikke har kommet nye opplysninger til saken innen fristen vil vi fatte vedtaket. Vi vil gi melding om dette i eget brev. Frist for å gi uttalelse til det varslede vedtaket om gebyr er 25.10.2021.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Andreas Røed
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Anne Fevang
Marthe-Lise Søvik
Anne Sofie Nilsen

Tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling i Drammenselva i forbindelse med oppføring av midlertidig gang- og sykkelbru

Tillatelsen er gitt i medhold av lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11 jf. § 16, og i medhold av forskrift 1. juli 2004 om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften), kapittel 22. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen.

Hvis tiltakshaver ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må tiltakshaver i god tid søke om endring av tillatelsen. Tiltakshaver bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at forurensningsmyndigheten kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Tillatelsen gjelder fra dags dato og frem til tiltaket er gjennomført (med forbud i perioden 15. mai og 15. september).

Bedriftsdata:

Tiltakshaver: Drammen kommune
Tiltakshavers adresse: Postboks 7500, 3008 Drammen
Org. nummer: 921234554
Tiltaksområde: Drammenselva
NACE-kode og bransje: 84.110 - Generell offentlig administrasjon

Forurensningsmyndighetens referanser

Tillatelsesnummer: 2021.0172.T		Anleggsnummer: 3005.0521.01	
Tillatelse første gang gitt: 03.08.2021	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret: 11.10.2021	
Hilde Sundt Skålevåg seksjonssjef		Andreas Røed rådgiver	

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	saksbeh. og saksnr.	Beskrivelse av endring
----------------	--------------	---------------------	------------------------

1	11.10.2021	Andreas Røed 2020/38482	Tillatelse til avvanning av muddermasser på Holmennokken (punkt 4.1).
---	------------	----------------------------	---

Innholdsfortegnelse

1	Tillatelsens ramme	3
2	Generelle vilkår	3
2.1	Gjennomføring av tiltak	3
2.2	Sikring av tiltaksområdet	3
2.3	Varsling av tiltaksgjennomføring	4
2.4	Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen	4
2.5	Utslippsbegrensninger	4
2.6	Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	4
2.7	Endring av vilkår	4
2.8	Plikt til forebyggende vedlikehold	4
2.9	Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare	4
2.10	Internkontroll	5
2.11	Hensyn til friluftsliv og naturmiljø	5
2.12	Tilsyn	5
3	Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning	5
3.1	Miljørisikoanalyse	5
3.2	Forebyggende tiltak	6
3.3	Etablering av beredskap	6
3.4	Varsling av akutt forurensning	6
4	Mudring av masser	6
4.1	Håndtering av mudrede masser	7
5	Utfylling av masser	8
5.1	Gjennomføring av utfyllingen	8
5.2	Krav til utfyllingsmasser	8
6	Kontroll og overvåking	9
6.1	Kontroll- og overvåkingsprogram	9
6.2	Overvåking	9
6.3	Kvalitetssikring av målingene	9
7	Støy	9

8	Resipientovervåking	9
9	Rapportering	11

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gis i forbindelse med oppføring av midlertidig gang- og sykkebru i Drammenselva i Drammen kommune.

Tillatelsen omfatter både mudring av elvebunn og utfylling av masser til Drammenselva. Det gis tillatelse til mudring av inntil 725 m³ elvebunn og utfylling av inntil 825 m³ masser for erosjonssikring av landkar/vestre del av Honnærbyrgga. I forbindelse med erosjonssikring av peler gis det tillatelse til mudring av inntil 4650 m³ elvebunn og utfylling av inntil 4650 m³ masser. Alle forurensede overskuddsmasser i prosjektet skal leveres til godkjent mottak.

Av hensyn til friluftsliv og rekreasjon tillates det ikke å gjennomføre anleggsaktiviteter i Drammenselva i perioden mellom 15. mai og 15. september. Av hensyn til fisk skal det ikke gjennomføres anleggsaktiviteter i elva mellom klokken 23:00-06:00 i perioden mellom 15. september og 1. november. Dersom det skulle avdekkes elvemusling innenfor tiltaksområdet, skal elvemuslingen flyttes oppstrøms tiltaksområdet av kompetent personell.

Det tillates ikke å gjennomføre arbeider i vassdraget dersom turbiditetsmålere er ute av drift. Det skal etableres avskjærende partikkelsperrer nedstrøms tiltaksområdet for å ivareta utsatte områder for nedslamming.

Det tillates avanning av muddermasser på Holmennokken i en periode på inntil 3 måneder. Krav knyttet til avanning og utslipp er nærmere beskrevet under punkt 4.1.

Drammen kommune, heretter kalt tiltakshaver, er ansvarlig for at vilkår i tillatelsen overholdes.

2 Generelle vilkår

2.1 Gjennomføring av tiltak

Det forutsettes at tiltaket gjennomføres som angitt i søknaden, dersom ikke annet fremgår av tillatelsen, andre vedtak eller på annen måte er avklart med Statsforvalteren. Vesentlige endringer i forutsetningene i forhold til det som er oppgitt i søknaden tas opp med Statsforvalteren i god tid før endringene vil bli gjort gjeldende.

2.2 Sikring av tiltaksområdet

De deler av tiltaksområdet hvor det aktivt utføres arbeid på land, skal holdes avsperrert og ikke være tilgjengelig for allmennheten.

2.3 Varsling av tiltaksgjennomføring

Tiltakshaver skal varsle Statsforvalteren senest 1 uke før tiltaket settes i gang og når tiltaket er avsluttet.

2.4 Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen

Tiltakshaver er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet.

2.5 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 9. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes pkt. 3 til 9.

2.6 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra arbeidene, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter virksomheten å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

2.7 Endring av vilkår

Statsforvalteren kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake, dersom vilkår gitt etter forurensningsloven § 18 er til stede. Statsforvalteren har på samme grunnlag rett til, på ethvert tidspunkt, å stoppe arbeidene.

2.8 Plikt til forebyggende vedlikehold

Tiltakshaver skal sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.9 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter tiltakshaver så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Tiltakshaver skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt. 3.4.

2.10 Internkontroll

Tiltakshaver plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette¹. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at utøvende entreprenør overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Tiltakshaver plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Tiltakshaver plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av vilkår 3.1.

2.11 Hensyn til friluftsliv og naturmiljø

Ved gjennomføring av tiltaket må tiltakshaver tilpasse arbeidet og ta hensyn til friluftsliv og naturmiljø i området.

2.12 Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med tiltaket til enhver tid.

3 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

3.1 Miljørisikoanalyse

Tiltakshaver skal gjennomføre en miljørisikoanalyse, og vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved tiltaket som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på tiltakshavers område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Tiltakshaver skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

¹ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

3.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal tiltakshaver iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Tiltakshaver skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

3.3 Etablering av beredskap

Tiltakshaver skal på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som tiltaket til enhver tid representerer.

3.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift². Tiltakshaver skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller. Kystverket er rette myndighet for akutt forurensning, og skal kontaktes på følgende telefonnummer: 33 03 48 00, eller e-post: vakt@kystverket.no.

4 Mudring av masser

Opptak av masser skal gjøres på en måte som minimerer spredning av forurensning, og skal gjennomføres så skånsomt som mulig med de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Det skal velges en mudringsteknologi som gir lite spredning av sedimenter, og som er optimal med hensyn til vanninnhold for videre håndtering av massene. Teknologien skal vurderes ut fra sedimentenes beskaffenhet og videre håndtering, og skal også vurderes underveis i arbeidet. Kriterier for bytte av teknologi skal beskrives i internkontrollen.

Turbiditet skal måles ved mudring av elvebunn. Mudring involverer alle aktiviteter som medfører en forsettlig forskyvning/forflytning av masser fra elvebunnen.

Dersom det påtreffes avfall i overskuddsmasser skal dette sorteres fra og leveres godkjent avfallsmottak.

Mengder og tidspunkt for opptak av masser, samt mudringsdybde og mudringssted skal loggføres og rapporteres, jf. vilkår 9. Oversikten skal være tilgjengelig for forurensningsmyndigheten.

Dersom det oppstår avvik under arbeidene må dette journalføres og rapporteres i henhold til vilkår 9. Det må fremgå tydelig hvilke avbøtende tiltak som har blitt iverksatt.

² Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

4.1 Håndtering av mudrede masser

Det tillates avanning av muddermasser på Holmennokken i periode på inntil 3 måneder. Alt vann fra avanning skal renses før utslipp til Drammenselva. Utslippsledning fra rensesanlegg på Holmennokken skal ikke graves ned i sedimentet, men senkes forsiktig på elvebunn med forankring. Ledningen må legges langt nok ut i elveløpet for å sikre god innblanding i vannmassene.

Det skal tas prøver på følgende parametere som slippes fra renseløsningen:

Parameter	Midlingstid
Turbiditet	Kontinuerlig
Suspendert stoff (100 mg/l)	Ukeblandprøve
Arsen	Ukeblandprøve
Bly	Ukeblandprøve
Kadmium	Ukeblandprøve
Kobber	Ukeblandprøve
Krom	Ukeblandprøve
Kvikksølv	Ukeblandprøve
Nikkel	Ukeblandprøve
Sink	Ukeblandprøve
TBT	Ukeblandprøve
PAH16	Ukeblandprøve

Grenseverdi for suspendert stoff settes til 100 mg/l for vann fra avanning. Dette gjelder for vann som kommer ut fra rensenanlegget. Dersom utslippsvann ikke overholder grenseverdien på 100 mg/l for suspendert stoff, skal det holdes tilbake til det tilfredsstillende grenseverdien. Turbiditet på utslippsvannet skal måles kontinuerlig, og det skal settes akseptkriterier for turbiditet med bakgrunn i grenseverdien for suspendert stoff.

For å ytterligere redusere mengden partikler som slippes til vassdraget skal det etableres en filterløsning (eksempelvis filtpose) på utslippsledning. Denne må tømmes/vedlikeholdes ved jevne mellomrom for å sikre at den fungerer som forutsatt.

For å sørge for at forurensning ikke spres stiller også Statsforvalteren krav om at det skal gjennomføres turbiditetsmålinger i Drammenselva ved utslipp. Dersom turbiditetsmålere er ute av drift må utslippet stanses. Grenseverdien for turbiditet settes til 10 NTU over referansenivå. Dersom turbiditetsmålinger overskrider 10 NTU over referansenivå utover en periode på 20 minutter skal utslippet stanses til turbiditeten er på et stabilt nivå under grenseverdien.

Tiltakshaver må føre jevnlig kontroll med renseløsning for å sikre at den fungerer som forutsatt og at grenseverdi overholdes til enhver tid.

Transport og håndtering av masser skal gjøres slik at det blir minimal spredning av forurensning. Eventuelt søl skal loggføres og rapporteres i henhold til vilkår 9.

Mudrede sedimenter fri for forurensning (tilstandsklasse I-II, jf. Miljødirektoratet sin veileder for *grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota* (M-608/2016)) skal leveres til godkjent mottak deponi/behandlingsanlegg som har tillatelse etter forurensningsloven til å ta imot de aktuelle massene, eller nyttiggjøres, jf. forurensningsloven § 32.

Mudrede sedimenter i tilstandsklasse III-V, jf. M-608/2016 skal leveres til godkjent mottak.

Mudrede sedimenter som er å anse som farlig avfall (tilstandsklasse V), jf. (M-608/2016), skal avfallsdeklarerer og leveres til godkjent mottak. Avfallsdeklarering gjøres gjennom www.avfallsdeklarering.no.

5 Utfylling av masser

5.1 Gjennomføring av utfyllingen

Utfylling av masser skal gjøres på en måte som minimerer spredning av forurensning, og skal gjennomføres så skånsomt som mulig med de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Teknologien skal vurderes ut fra sedimentenes beskaffenhet og videre håndtering, og skal også vurderes underveis i arbeidet. Kriterier for bytte av teknologi skal beskrives i internkontrollen.

Turbiditet skal måles ved utfylling av masser til vassdraget.

Mengder og tidspunkt for utfylling av masser, samt utfyllingssted skal loggføres og rapporteres, jf. vilkår 9. Oversikten skal være tilgjengelig for forurensningsmyndigheten.

Tiltakshaver skal gjennomføre nødvendige tiltak for å hindre at tiltaket medfører spredning og etablering av uønskede fremmede arter³.

5.2 Krav til utfyllingsmasser

Masser som skal benyttes til utfylling skal ikke overskride konsentrasjonsgrensene tilsvarende tilstandsklasse II i henhold til M-608/2016. Det tillates ikke bruk av reaktive bergarter eller bygnings- og rivningsavfall som utfyllingsmasser. Dersom det påtreffes avfall skal dette sorteres fra og leveres godkjent avfallsmottak.

Utfyllingsmassene skal inneholde minst mulig plast. Tiltakshaver må stille krav til masseleverandører om et definert lavt vektinnhold av plast i massene, og etablere så god mottakskontroll som mulig for plast i masser på utfyllingsstedet. Brukes plast som kan flyte, må tiltakshaver etablere systemer for å hindre spredning ut av tiltaksområdet. Tiltakshaver må regelmessig overvåke plastforurensning og fjerne det som eventuelt har drevet i land.

^{3 3} Jf. Artsdatabanken (2018). Fremmedartslista 2018. Listen finnes på www.artsdatabanken.no.

6 Kontroll og overvåking

6.1 Kontroll- og overvåkingsprogram

Det skal gjennomføres kontroll og overvåking av arbeidene i henhold til et kontroll- og overvåkingsprogram. Kontroll- og overvåkingsprogrammet skal inngå internkontrollen.

6.2 Overvåking

Tiltakshaver skal ha en tilstrekkelig turbiditetsovervåking til å avdekke eventuell spredning av forurensning i forbindelse med gjennomføring av tiltaket.

Under anleggsperioden skal det kontinuerlig tas prøver/målinger av:

- Turbiditet i minst en referansestasjon som ikke er påvirket av arbeidene.
- Turbiditet i minst en målestasjon som er påvirket av anleggsarbeidene og som maksimum ligger ca. 100-150 meter fra tiltaksområdet.

Måleprogram for turbiditet skal inngå i kontroll- og overvåkingsprogrammet.

Hvis turbiditeten overstiger 10 NTU over referansenivået i 20 minutter må tiltaket stanses til turbiditeten har gått ned under grenseverdien og problemene som førte til spredningen er løst. Ved teknisk stopp i turbiditetsmåler må arbeidet stanses.

Tiltakshaver skal også gjennomføre manuell vannprøvetaking med analyse av suspendert stoff, turbiditet og miljøgifter påvist i tilstandsklasse III og høyere. De to første ukene skal det utføres hyppigere prøvetaking for å etablere en korrelasjon med turbiditetsmålingene.

Det tillates ikke arbeider i vassdraget dersom turbiditetsmålere er ute av funksjon.

6.3 Kvalitetssikring av målingene

All prøvetaking, behandling og analyse skal utføres etter Norsk Standard (NS). Dersom NS ikke finnes, kan annen, utenlandsk/internasjonalt standard benyttes. Laboratorier/tjenester med relevant akkreditering skal benyttes der dette er mulig.

7 Støy

Tiltakshavers bidrag til utendørs støy skal være i tråd med *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging* (T-1442/2021).

8 Resipientovervåking

Tiltakshaver skal sørge for resipientovervåking av Drammenselva etter vannforskriften. Overvåkingen skal foregå i hele anleggsperioden og til minimum 1 år etter anleggsslutt.

Hensikten med overvåkingen er å sørge for at vannforekomstens økologiske og kjemiske tilstand ikke forringes.

Tiltakshaver skal overvåke hvordan forurensning fra anleggsarbeidene påvirker økologisk og kjemisk tilstand i vannforekomsten. Overvåkingen skal være i samsvar med føringer i Vannforskriften vedlegg V⁴, og skal belyse påvirkningen fra anleggsarbeidene. Overvåkingen skal belyse tiltakshavers bidrag til samlet tilstand i vannforekomsten.

Tiltakshaver skal i samarbeid med nødvendige fagekspertise utarbeide et overvåkingsprogram og redegjøre for hvilke elementer som vil bli undersøkt. Plasseringen av prøvetakingspunkter og prøvetakingsfrekvens, samt hvordan og i hvilke medier (biota, sediment etc.) undersøkelsen vil bli gjennomført, skal også begrunnes.

Hvis det pågår andre prosjekter eller annen overvåking i Drammenselva, anbefales det at overvåkingene samordnes. Det kan være hensiktsmessig at tiltakshaver bidrar til finansieringen av et felles overvåkingsprogram for de kvalitetselementer i vannforekomsten som kan være direkte eller indirekte påvirket av tiltakshavers utslipp.

Tiltakshaver skal oversende forslag til program for overvåking etter vannforskriften til Statsforvalteren for eventuelle merknader før arbeidene startes opp.

Overvåkingen skal gjennomføres av fagkyndig, uavhengig konsulent i henhold til overvåkingsprogrammet. Der det er hensiktsmessig kan selve prøvetakingen gjennomføres av tiltakshaver selv i samråd med konsulenten. Tiltakshaver må i så fall redegjøre for dette i overvåkingsprogrammet.

Data som fremskaffes ved overvåking i vann, inklusiv sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>). Data rapporteres på Vannmiljø's importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

Dersom miljøovervåkingen under eller ved avslutning av anleggsarbeidene avdekker forverring av Drammenselvas økologiske eller kjemiske tilstand, skal årsaksforholdet avklares. Dersom årsaken kan tilskrives anleggsarbeidet under tiltakshaver, skal det utarbeides forslag til avbøtende tiltak som står i forhold til den skade som er forårsaket. Eventuelle avbøtende tiltak skal gjennomføres i samråd med Statsforvalteren.

Resultater fra resipientovervåkingen skal rapporteres til Statsforvalteren ved sluttrapport for tiltaket, jf. punkt 9.

⁴ Forskrift om rammer for vannforvaltning (Vannforskriften) vedlegg V.

9 Rapportering

Det skal føres logg over resultater fra tiltaket og eventuelle uønskede hendelser og korrigerende tiltak.

Sluttrapport

En rapport fra arbeidet skal sendes Statsforvalteren senest 6 uker etter at tiltaket er avsluttet.

Rapporten skal inneholde:

- Beskrivelse av tiltaket og utført arbeid.
- Beskrivelse av uønskede hendelser som har oppstått under arbeidene, og hvilke avbøtende tiltak som har blitt iverksatt.
- Angivelse av mudret område/fylling (angitt på kart med koordinater), tidspunkt for mudring og utfylling, samt mengde masse mudret og fylt ut.
- Beskrivelse av erfaring med utstyr, teknologi osv.
- Resultater fra turbiditetsmålinger og evt. vannanalyser.
- Resultater fra resipientovervåkingen.
- Dokumentasjon på at masser som har blitt fylt ut er fri for forurensning i henhold til vilkår 5.2.
- Dokumentasjon på disponering av mudrede masser, evt. dokumentasjon på at mudrede masser er levert til godkjent mottak.
- Dokumentasjon på utslipp av vann fra avvanning av muddermasser på Holmennokken. Dette innebærer dokumentasjon på overholdelse av grenseverdien for suspendert stoff, samt målinger gjennomført på turbiditet, tungmetaller og miljøgifter.

Vedlegg 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklorretan	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler

Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350
